

Egészségügyi dolgozók pszichiátriai betegekkel kapcsolatos attitűdje a COVID-19 világjárvány idején

Farkas Fanni Fruzsina

Neptun kód: VMO11N

Bagi Otília

Neptun kód: I0XGAM

Irodalomjegyzék

- Adriaenssens, J., De Gucht, V., & Maes, S. (2015). Causes and consequences of occupational stress in emergency nurses, a longitudinal study. *Journal of Nursing Management*, 23(3), 346–358. <https://doi.org/10.1111/jonm.12138>
- Al-Quteimat, O. M., & Amer, A. M. (2020). The Impact of the COVID-19 Pandemic on Cancer Patients. *American journal of clinical oncology*, 43(6), 452–455.
- Aydin, N., Yigit, A., Inandi, T., & Kirpinar, I. (2003). Attitudes of hospital staff towards mentally ill patients in a teaching hospital, Turkey. *International Journal of Social Psychiatry*, 49(1), 17-26.
- Besèr, A., Sorjonen, K., Wahlberg, K., Peterson, U., Nygren, Å., & Åsberg, M. (2014). Construction and evaluation of a self rating scale for stress-induced Exhaustion Disorder, the Karolinska Exhaustion Disorder Scale. *Scandinavian Journal of Psychology*, 55(1), 72–82. <https://doi.org/10.1111/sjop.12088>
- Bluemke, M., & Frieze, M. (2008). Reliability and validity of the Single-Target IAT (ST-IAT): Assessing automatic affect towards multiple attitude objects. *European Journal of Social Psychology*, 38, 977-997.
- Bizer, G.Y., Barden, J.C. & Petty, R.E. (2006). Attitudes. In L. Nadel (Ed.), *Encyclopedia of Cognitive Science* (pp. 111-117). Chichester, West Sussex ; Hoboken, NJ : John Wiley & Sons, Ltd.
- Bonfiglio, J. J., Inda, C., Refojo, D., Holsboer, F., Arzt, E., & Silberstein, S. (2011). The corticotropin-releasing hormone network and the hypothalamic-pituitary-adrenal axis:

- Molecular and cellular mechanisms involved. *Neuroendocrinology*, 94(1), 12–20.
<https://doi.org/10.1159/000328226>
- Borcel, É., Pérez-Alvarez, L., Herrero, A. I., Brionne, T., Varea, E., Berezin, V., Bock, E., Sandi, C., & Venero, C. (2008). Chronic stress in adulthood followed by intermittent stress impairs spatial memory and the survival of newborn hippocampal cells in aging animals: Prevention by FGL, a peptide mimetic of neural cell adhesion molecule. *Behavioural Pharmacology*, 19(1), 41–49.
<https://doi.org/10.1097/FBP.0b013e3282f3fca9>
- Calicchia, J. P. (1981). Attitudinal comparison of mental health and non-mental health professionals toward ex-mental patients. *The Journal of Psychology*, 108(1), 35–41.
- Cohen, S., Kamarck, T., Mermelstein, R. (1983): A global measure of perceived stress. *Journal of Health and Social Behaviour*, 24, 385-396.
- Corrigan, P.W. (Ed.). (2005). *On the stigma of mental illness*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Corrigan, P. & Bink, A. B. (2016). The Stigma of Mental Illness. *Encyclopedia of Mental Health*, 4, 230-234.
- Corrigan, P., Markowitz, F. E, Watson, A., Rowan, D., & Kubiak, A. M. (2003). An attribution model of public discrimination towards persons with mental illness. *Journal of health and social behaviour*, 44, 162-179.
- Crisp, A. H., Gelder, M. G., Rix, S., Meltzer, H. I., & Rowlands, O. J. (2000). Stigmatisation of people with mental illness. *British Journal of Psychiatry*, 177, 4–7.
- Crocker, J., Major, B., & Steele, C. (1998). Social stigma. In: Gilbert, D. T., Fiske, S., Lindzey, G. (Eds.), *The Handbook of Social Psychology*, fourth editon (pp. 504-553). New York, NY: McGraw-Hill.
- Dabby, L., Tranulis, C., & Kirmayer, L. J. (2015). Explicit and Implicit Attitudes of Canadian Psychiatrists Toward People With Mental Illness. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 60(10).
- Dasgupta, N. (2013). Implicit Attitudes and Beliefs Adapt to Situations. *Advances in Experimental Social Psychology*, 47, 233-279.

- Derogatis, L. R. (1977). *SCL-90-R, administration, scoring and procedures manual for the Revised version*. John Hopkins University, School of Medicine, Baltimore
- Dyrbye, L. N., Eacker, A., Durning, S. J., Brazeau, C., Moutier, C., Massie, F. S., Satele, D., Sloan, J. A., & Shanafelt, T. D. (2015). The Impact of Stigma and Personal Experiences on the Help-Seeking Behaviors of Medical Students With Burnout. *Academic Medicine*, 90(7), 961–969. <https://doi.org/10.1097/ACM.0000000000000655>
- Dzinamarira, T., Murewanhema, G., Mhango, M., Iradukunda, P. G., Chitungo, I., Mashora, M., Makanda, P., Atwine, J., Chimene, M., Mbunge, E., Mapingure, M. P., Chingombe, I., Musuka, G., Nkambule, S. J., & Ngara, B. (2022). COVID-19 Prevalence among Healthcare Workers. A Systematic Review and Meta-Analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(1), 146. <https://doi.org/10.3390/ijerph19010146>
- Economou, M., Peppou, L. E., Kontoangelos, K., Palli, A., Tsaliagkou, I., Legaki, E. M., Gournellis, R., & Papageorgiou, C. (2019). Mental health professionals' attitudes to severe mental illness and its correlates in psychiatric hospitals of Attica: The role of workers' empathy. *Community Mental Health Journal*, 56(4), 614–625.
- Erős M. A., & Szabó É. (2020). A kiégés és a munkahelyi értékeltség összefüggései a versenyszférában. *Alkalmazott Pszichológia*, köt. 20. issue 3. ISSN 1419872X. <https://doi.org/10.17627/ALKPSZICH.2020.3.7>
- Fancourt, D., Steptoe, A., & Bu, F. (2020). Trajectories of depression and anxiety during enforced isolation due to COVID-19: Longitudinal analyses of 36,520 adults in England [Preprint]. *Psychiatry and Clinical Psychology*. <https://doi.org/10.1101/2020.06.03.20120923>
- Fazio, R. H., & Olson, M. A. (2003) Implicit measures in social cognition research: their meaning and use. *Annual Review of Psychology*, 54,297-327.
- Fink, P.J., & Tasman, A. (1992). *Stigma and mental illness*. Washington, DC: American Psychiatric Press.
- Firth-Cozens, J. (2007). Improving the health of psychiatrists. *Advances in Psychiatric Treatment*, 13(3), 161–168. <https://doi.org/10.1192/apt.bp.106.003277>
- Gonda, X., & Rózsa, S. (2020). Diagnosztikus kérdőívek és tünetbecslő skálák. 43-56.

- Gray, A. J. (2002). Stigma in psychiatry. *Journal of the Royal Society of Medicine*, 95, 72–76.
- Gray, P., Senabe, S., Naicker, N., Kgalamono, S., Yassi, A., & Spiegel, J. M. (2019). Workplace-Based Organizational Interventions Promoting Mental Health and Happiness among Healthcare Workers: A Realist Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(22), 4396. <https://doi.org/10.3390/ijerph16224396>
- Greenwald, A. G., McGhee, D. E., & Schwartz, J. L. K. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: The implicit association test. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 1464–1480.
- Greenwald, A. G., Poehlman, T. A., Uhlmann, E. L., & Banaji, M. R. (2009). Understanding and using the implicit association test: III. Meta-analysis of predictive validity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 17–41.
- Györfy, Z., Dweik, D., & Girasek, E. (2018). Willingness to migrate—a potential effect of burnout? A survey of Hungarian physicians. *Human Resources for Health*, 16(1), 36. <https://doi.org/10.1186/s12960-018-0303-y>
- Hall, B. J., Xiong, P., Chang, K., Yin, M., & Sui, X. (2018). Prevalence of medical workplace violence and the shortage of secondary and tertiary interventions among healthcare workers in China. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 72(6), 516–518. <https://doi.org/10.1136/jech-2016-208602>
- Hamilton, S., Pinfold, V., Cotney, J., Couperthwaite, L., Matthews, J., Barret, K., Warren, S., Corker, E., Rose, D., Thornicroft, G., & Henderson, C. (2016). Qualitative analysis of mental health service users' reported experiences of discrimination. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 134(446), 14–22.
- Hansson, L., Jormfeldt, H., Svedberg, P., & Svensson, B. (2011). Mental health professionals' attitudes towards people with mental illness: Do they differ from attitudes held by people with mental illness? *International Journal of Social Psychiatry* 59(1), 48–54.
- Harvey, S. B., Modini, M., Joyce, S., Milligan-Saville, J. S., Tan, L., Mykletun, A., Bryant, R. A., Christensen, H., & Mitchell, P. B. (2017). Can work make you mentally ill? A systematic meta-review of work-related risk factors for common mental health problems. *Occupational and Environmental Medicine*, 74(4), 301–310. <https://doi.org/10.1136/oemed-2016-104015>

- Henry, J. P., & Stephens, P. M. (2013). Stress, Health, and the Social Environment: A Sociobiologic Approach to Medicine. Springer Science & Business Media.
- Horrobin, D. F., & Bennett, C. N. (1999). Depression and bipolar disorder: Relationships to impaired fatty acid and phospholipid metabolism and to diabetes, cardiovascular disease, immunological abnormalities, cancer, ageing and osteoporosis Possible candidate genes. Prostaglandins, Leukotrienes and Essential Fatty Acids (PLEFA), 60(4), 217–234. <https://doi.org/10.1054/plef.1999.0037>
- Hsiao, C. Y., Lu, H. L., & Tsai, Y. F. (2015). Factors influencing mental health nurses' attitudes towards people with mental illness. *International Journal of Mental Health Nursing*, 24(3), 272–280.
- Huang, C., Wang, Y., Li, X., Ren, L., Zhao, J., Hu, Y., Zhang, L., Fan, G., Xu, J., Gu, X., Cheng, Z., Yu, T., Xia, J., Wei, Y., Wu, W., Xie, X., Yin, W., Li, H., Liu, M., ... Cao, B. (2020). Clinical features of patients infected with 2019 novel coronavirus in Wuhan, China. *The Lancet*, 395(10223), 497–506. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30183-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30183-5)
- Hughes, M. M., Groenewold, M. R., Lessem, S. E., Xu, K., Ussery, E. N., Wiegand, R. E., Qin, X., Do, T., Thomas, D., Tsai, S., Davidson, A., Latash, J., Eckel, S., Collins, J., Ojo, M., McHugh, L., Li, W., Chen, J., Chan, J., ... Stuckey, M. J. (2020). Update: Characteristics of Health Care Personnel with COVID-19 — United States, February 12–July 16, 2020. *Morbidity and Mortality Weekly Report*, 69(38), 1364–1368. <https://doi.org/10.15585/mmwr.mm6938a3>
- Józan, A., Kapitány, N., Szabolcsi, D., & Kökönyei, Gy. (2014). A magyar nyelvű önbecsülés Implicit Asszociációs Teszt kidolgozása és validálása. *Alkalmazott pszichológia*, 14(3), 33–58.
- Karpinski, A., & Hilton, J. L. (2001). Attitudes and the Implicit Association Test. *Journal of Personality and Social Psychology*, 81(5), 774–788.
- Karpinski, A., & Steinman, R. B. (2006). The single category implicit association test as a measure of implicit social cognition. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91, 16–32.

- Kiecolt-Glaser, J. K., McGuire, L., Robles, T. F., & Glaser, R. (2002). Emotions, Morbidity, and Mortality: New Perspectives from Psychoneuroimmunology. *Annual Review of Psychology*, 53(1), 83–107. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135217>
- Kopera, M., Suszek, H., Bonar, E., Myszk, M., Gmaj, B., Ilgen, M., & Wojnar, M. (2015). Evaluating Explicit and Implicit Stigma of Mental Illness in Mental Health Professionals and Medical Students. *Community Mental Health Journal*, 51(5), 628–634.
- Kumar, A., Rinwa, P., Kaur, G., & Machawal, L. (2013). Stress: Neurobiology, consequences and management. *Journal of Pharmacy & Bioallied Sciences*, 5(2), 91–97. <https://doi.org/10.4103/0975-7406.111818>
- Lai, J., Ma, S., Wang, Y., Cai, Z., Hu, J., Wei, N., Wu, J., Du, H., Chen, T., Li, R., Tan, H., Kang, L., Yao, L., Huang, M., Wang, H., Wang, G., Liu, Z., & Hu, S. (2020). Factors Associated With Mental Health Outcomes Among Health Care Workers Exposed to Coronavirus Disease 2019. *JAMA Network Open*, 3(3), e203976. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2020.3976>
- Lauber, C., Anthony, M., Ajdacic-Gross, V., & Rossler, W. (2004). What about psychiatrists' attitude to mentally ill people? *European Psychiatry*, 19, 423–427.
- Lauber, C., Nordt, C., Sartorius, N., Falcato, L., & Rossler, W. (2000). Public acceptance of restrictions on mentally ill people. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 407, 26–32.
- Lauber, C., Nordt, C., & Rossler, W. (2006). Attitudes and mental illness: Consumers and the general public are on one side of the medal, mental health professionals on the other. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 114, 145–146.
- Lebowitz, M. S., & Ahn, W. (2014). Effects of biological explanations for mental disorders on clinicians' empathy. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(50), 17786–17790.
- Li, Y., Scherer, N., Felix, L., & Kuper, H. (2021). Prevalence of depression, anxiety and post-traumatic stress disorder in health care workers during the COVID-19 pandemic: A systematic review and meta-analysis. *PLOS ONE*, 16(3), e0246454. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0246454>

- Linden, M., & Kavanagh, R. (2011). Attitudes of qualified vs. student mental health nurses towards an individual diagnosed with schizophrenia. *Journal of Advanced Nursing*, 68(6), 1359–1368.
- Link, B. G., Phelan, J. C., Bresnahan, J. C., Stueve, A., & Pescosolido, B. A. (1999). Public conceptions of mental illness: Labels, causes, dangerousness, and social distance. *American Journal of Public Health*, 89, 1328–1333.
- Link, B.G., & Phelan, J.C. (2001). Conceptualizing stigma. *Annual Review of Psychology*, 27, 363–385.
- Magnavita, N., Chirico, F., Garbarino, S., Bragazzi, N. L., Santacroce, E., & Zaffina, S. (2021). SARS/MERS/SARS-CoV-2 Outbreaks and Burnout Syndrome among Healthcare Workers. An Umbrella Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8), 4361. <https://doi.org/10.3390/ijerph18084361>
- Marin, M.-F., Lord, C., Andrews, J., Juster, R.-P., Sindi, S., Arsenault-Lapierre, G., Fiocco, A. J., & Lupien, S. J. (2011). Chronic stress, cognitive functioning and mental health. *Neurobiology of Learning and Memory*, 96(4), 583–595. <https://doi.org/10.1016/j.nlm.2011.02.016>
- Maslach, C., & Jackson, S.E. (1986). *Maslach Burnout Inventory Manual (2nd ed.)*. Palo Alto: Consulting Psychologists Press
- Maslach, C., Jackson, S. E., & Leiter, M. P. (1996). *MBI: The Maslach Burnout Inventory Manual (3rd ed.)*. Consulting Psychologists Press.
- Maslach, C., Schaufeli, W. B., & Leiter, M. P. (2001). Job Burnout. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 397–422. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.52.1.397>
- Melamed, S., Kushnir, T., & Shirom, A. (1992). Burnout and Risk Factors for Cardiovascular Diseases. *Behavioral Medicine*, 18(2), 53–60. <https://doi.org/10.1080/08964289.1992.9935172>
- Mhango, M., Dzobo, M., Chitungo, I., & Dzinamarira, T. (2020). COVID-19 Risk Factors Among Health Workers: A Rapid Review. *Safety and Health at Work*, 11(3), 262–265. <https://doi.org/10.1016/j.shaw.2020.06.001>

- Nishiga, M., Wang, D. W., Han, Y., Lewis, D. B., & Wu, J. C. (2020). COVID-19 and cardiovascular disease: from basic mechanisms to clinical perspectives. *Nature Reviews Cardiology*, 17, 543–558.
- Nishimura, Y., Miyoshi, T., Sato, A., Hasegawa, K., Hagiya, H., Kosaki, Y., & Otsuka, F. (2021). Burnout of Healthcare Workers Amid the COVID-19 Pandemic: A Follow-Up Study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(21), 11581. <https://doi.org/10.3390/ijerph182111581>
- Nordt, C., Rossler, W., & Lauber, C. (2006). Attitudes of mental health professionals toward people with schizophrenia and major depression. *Schizophrenia Bulletin*, 32, 709–714.
- Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2001). The go/no-go association task. *Social Cognition*, 19, 161–176.
- Oláh A. (1996). Psychological immune system: An integrated structure of coping potential dimensions. Paper presented at the 9th conference of the European Health Psychology Society, Bergen, Norway, 1996.
- Oláh A. (2004). Megküzdés és pszichológiai immunitás. In BOROSS A. (szerk.): Bevezetés a pszichológiába: Olvasmányok és feladatok a lélektan alapkérdéseinek tanulmányozásához. Osiris Kiadó, Budapest. 631–664.
- Panchal, N., Kamal, R., & 2021. (2021, február 10). The Implications of COVID-19 for Mental Health and Substance Use. KFF. <https://www.kff.org/coronavirus-covid-19/issue-brief/the-implications-of-covid-19-for-mental-health-and-substance-use/>
- Peric, S., & Stulnig, T.M. (2020). Diabetes and COVID-19. *Wiener Klinische Wochenschrift* 132, 356–361.
- Peris, T. S., Teachman, B. A., & Nosek, B. A. (2008). Implicit and Explicit Stigma of Mental Illness Links to Clinical Care. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 196(10).
- Rabkin, J. G. (1972). Opinions about mental illness. *Psychological Bulletin*, 77, 153–171.
- Reavley, N. J., Mackinnon, A. J., Morgan, A. J., & Jorm, A. F. (2013). Stigmatising attitudes towards people with mental disorders: A comparison of Australian health professionals

- with the general community. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 48(5), 433–441.
- Robb, J. & Stone, J. (2016). Implicit bias toward people with mental illness: A systematic literature review. *Journal of rehabilitation*, 82(4), 3-13.
- Sandhu, S. H., Arora, A., Brasch, J., & Streiner, D. L. (2019). Mental Health Stigma: Explicit and Implicit Attitudes of Canadian Undergraduate Students, Medical School Students, and Psychiatrists. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 64(3) 209-217.
- Sartorius, N. (2002). Iatrogenic stigma of mental illness. *British Medical Journal*, 324, 1470-1471.
- Schlier, B., & Lincoln, T. M. (2019). The stigma of mental illness: Testing for the implicit bias in diagnostic labels. *Psychiatry Research*, 275, 221–227.
- Schomerus, G., Schwahn, C., Holzinger, A., Corrigan, P. W., Grabe, H. J., Carta, M. G., & Angermeyer, M. C. (2012). Evolution of public attitudes about mental illness: A systematic review and meta-analysis. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 125, 440–452.
- Secosan, I., Virga, D., Crainiceanu, Z. P., & Bratu, T. (2020). The Mediating Role of Insomnia and Exhaustion in the Relationship between Secondary Traumatic Stress and Mental Health Complaints among Frontline Medical Staff during the COVID-19 Pandemic. *Behavioral Sciences*, 10(11), 164. <https://doi.org/10.3390/bs10110164>
- Selamu, M., Thornicroft, G., Fekadu, A., & Hanlon, C. (2017). Conceptualisation of job-related wellbeing, stress and burnout among healthcare workers in rural Ethiopia: A qualitative study. *BMC Health Services Research*, 17(1), 412. <https://doi.org/10.1186/s12913-017-2370-5>
- Shanafelt, T. D., Boone, S., Tan, L., Dyrbye, L. N., Sotile, W., Satele, D., West, C. P., Sloan, J., & Oreskovich, M. R. (2012). Burnout and Satisfaction With Work-Life Balance Among US Physicians Relative to the General US Population. *Archives of Internal Medicine*, 172(18), 1377. <https://doi.org/10.1001/archinternmed.2012.3199>
- Sher, L. (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on suicide rates. *QJM: An International Journal of Medicine*, 113(10), 707–712. <https://doi.org/10.1093/qjmed/hcaa202>
- Sirey, J. A., Bruce, M. L., Alexopoulos, G. S., Perlick, D. A., Raue, P., Friedman, S. J., & Meyers, B. S. (2001). Perceived stigma as a predictor of treatment discontinuation in

- young and older outpatients with depression. *American Journal of Psychiatry*, 158, 479–481.
- Smallwood, N., Harrex, W., Rees, M., Willis, K., & Bennett, C. M. (2022). COVID-19 infection and the broader impacts of the pandemic on healthcare workers. *Respirology*, n/a(n/a). <https://doi.org/10.1111/resp.14208>
- Smallwood, N., Pascoe, A., Karimi, L., & Willis, K. (2021). Moral Distress and Perceived Community Views Are Associated with Mental Health Symptoms in Frontline Health Workers during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(16), 8723. <https://doi.org/10.3390/ijerph18168723>
- Smith, J. D., Mittal, D., Chekuri, L., Han, X., & Sullivan, G. (2017). A comparison of provider attitudes toward serious mental illness across different health care disciplines. *Stigma and Health*, 2(4), 327–337.
- Socall, D. W., & Holtgraves, T. (1992). Attitudes toward the mentally ill: The effects of label and beliefs. *Sociological Quarterly*, 33, 435–445.
- Solmi, M., Granzio, U., Danieli, A., Frasson, A., Meneghetti, L., Ferranti, R., Zordan, M., Salvetti, B., Conca, A., Salcuni, S., & Zaninotto, L. (2020). Predictors of stigma in a sample of mental health professionals: Network and moderator analysis on gender, years of experience, personality traits, and levels of burnout. *European Psychiatry*.
- Stauder, A., & Konkoly Thege, B. (2006). Az Észlelt Stressz Kérdőív (PSS) magyar verziójának jellemzői. *Mentálhigiéné és Pszichoszomatika*, 7(3), 203-216.
- Strack, F., & Deutsch, R. (2004). Reflective and impulsive determinants of social behavior. *Personality and Social Psychology Review*, 8, 220–247.
- Stuber, J. P., Rocha, A., Christian, A., & Link, B. G. (2014). Conceptions of mental illness: Attitudes of mental health professionals and the general public. *Psychiatric Services*, 65(4), 490–497.
- Teachman, B. A., Wilson, J. G., & Komarovskaya, I. (2006). Implicit and Explicit Stigma of Mental Illness in Diagnosed and Healthy Samples. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 25(1), 75–95.
- Thornicroft, G., Rosem D., & Kassam, A. (2007). Discrimination in health care against people with mental illness. *International Review of Psychiatry*, 19, 113–122.

- Tyssen, R., Vaglum, P., Grønvold, N. T., & Ekeberg, O. (2001). Suicidal ideation among medical students and young physicians: A nationwide and prospective study of prevalence and predictors. *Journal of Affective Disorders*, 64(1), 69–79. [https://doi.org/10.1016/s0165-0327\(00\)00205-6](https://doi.org/10.1016/s0165-0327(00)00205-6)
- Vindrola-Padros, C., Andrews, L., Dowrick, A., Djellouli, N., Fillmore, H., Gonzalez, E. B., Javadi, D., Lewis-Jackson, S., Manby, L., Mitchinson, L., Symmons, S. M., Martin, S., Regenold, N., Robinson, H., Sumray, K., Singleton, G., Syversen, A., Vanderslott, S., & Johnson, G. (2020). Perceptions and experiences of healthcare workers during the COVID-19 pandemic in the UK. *BMJ Open*, 10(11), e040503. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2020-040503>
- Viswanath, A., & Monga, P. (2020). Working through the COVID-19 outbreak: Rapid review and recommendations for MSK and allied health personnel. *Journal of Clinical Orthopaedics and Trauma*, 11(3), 500–503. <https://doi.org/10.1016/j.jcot.2020.03.014>
- Wang Jr, W., He, J., & Wu, S. (2020). The definition and risks of cytokine release syndrome-like in 11 COVID-19-infected pneumonia critically ill patients: disease characteristics and retrospective analysis.
- Whitfield, J., & Jordan, C. H. (2009). Mutual influence of implicit and explicit attitudes. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(4), 748-759.
- Wigboldus, D. H. J., Holland, R. W., & van Knippenberg, A. (2004). Single target implicit associations. Unpublished manuscript.
- Wiio, O. (1974). *Viestinnan perustect*. Basics of information communication, Porvo, Finland: Oy Weilin & Göös.
- Wu, Z., & McGoogan, J. M. (2020). Characteristics of and Important Lessons From the Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Outbreak in China: Summary of a Report of 72 314 Cases From the Chinese Center for Disease Control and Prevention. *JAMA*, 323(13), 1239–1242. <https://doi.org/10.1001/jama.2020.2648>
- Zaninotto, L., Rossi, G., Danieli, A., Frasson, A., Meneghetti, L., Zordan, M., Tito, P., Salvetti, B., Conca, A., Ferranti, R., Salcuni, S., & Solmi, M. (2018). Exploring the relationships among personality traits, burnout dimensions and stigma in a sample of mental health professionals. *Psychiatry Research*, 264, 327–333.

Mellékletek

1. Melléklet: A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Humán Orvosbiológiai Intézmény és Regionális Kutatásetikai Bizottságának etikai jóváhagyása (etikai engedélyszám: 110/2021-SZTE RKEB). / A kérelem további tartalma bizalmas dokumentum. /

4.11. A betegtájékoztató és írásos beleegyezés szövegtervezete:

Betegtájékoztató

Tisztelt Résztevő!

A COVID-19 pandémia időszakában kifejezetten nagy fizikai és pszichés megterhelésnek kitétt egészségügyi dolgozók számára halmozott kihívást jelenthet a fertőzött pszichiátriai betegek ellátása, a veszélyhelyzet során egyébként is megemelkedett terheltség, s egyéb alkalmazkodást kikényszerítő új helyzetekben történő megfelelés mellett. Vizsgálatunkban a dolgozók személyes tapasztalatait, attitűdjét és ennek változásait szeretnénk megismerni pszichiátriai betegekkel és pszichiátriai vonatkozású esetekkel kapcsolatban. Célunk, hogy képet kaphassunk a járványügyi ellátásban helyt álló kollégáink szükségleteiről, igényeiről, melynek köszönhetően adekvátabb segítségnyújtást tudunk tervezni az Önök számára.

A vizsgálat során először néhány általános adatot kérünk Önöktől, majd 20-30 percet igénybe vevő kérdőívek kitöltésére invitáljuk. Ezt követően egy játékos feladatban történő részvételre kapnak lehetőséget, melyben pszichiátriai betegségekkel és pszichés jólléttel összefüggő szavakra kell minél gyorsabban reagálniuk (kb. 10-15 perc). A vizsgálat végén alkalmuk nyílik saját személyes tapasztalataik megosztására is anonim módon, s amennyiben igénylik, bejelentkezhetnek pszichológiai konzultációra egy email cím megadásával, melyen kolléganőnk fel tudja keresni Önöket.

Ha kérdései merülnek fel, további részletes tájékoztatást kaphat a kutatás vezetőjétől és koordinátorától, Gál Bernadett Ildikó egészségpszichológiai szakpszichológustól (rövidszám: 70 463).

Köszönjük türelmét és azt, hogy részvételével elősegíti, hogy árnyaltabb képet kaphassunk a járványellátásban helyt álló kollégák pszichiátriai betegek ellátása során szerzett tapasztalatairól, s szükségleteiről.

A beleegyezést a résztvevő az online felületen tudja megtenni.

2. Melléklet: Karolinska Exhaustion Disorder Scale (KEDS) – Engedély a KEDS használatára

210503

Permission to use the Karolinska Exhaustion Disorder Scale (KEDS)

Hereby we give our permission to use the KEDS for scientific validating purposes to Andrea Szkaliczki et al. (University of Pécs, Department of Psychiatry and Psychotherapy, 7623 Pécs, Rét str.2.)

Aniella Beser

Research Psychologist

Aniella Beser, forskningspsykolog, specialist arbetslivets psykologi, specialist klin psyk
StressRehab FOU, Hus 47
Institutionen för kliniska vetenskaper, (KIDS):
Danderyds sjukhus/Karolinska Institutet
aniella.beser@ki.se

3. Melléklet: Maslach Kiégés Leltár (MBI)

Maslach Kiégés Leltár

Kérem, olvassa el valamennyi állítást figyelmesen és döntse el, hogy érzett-e valaha így munkájával kapcsolatban!

Milyen gyakran érzi a következőket?	soha	évente néhányszor	havonta egyszer vagy kevesebbszor	havonta néhányszor vagy kevesebbszor	hetente egyszer	hetente néhányszor	naponta
Úgy érzem, hogy a munkámból érzelmileg kikapcsoltam magam.							
Úgy érzem, a munkanap végére elhasználotam.							
Fáradtnak érzem							

magam reggel, mikor felkelek, és szembe kell néznem egy újabb nappal a munkámban.							
Könnyen megértem, hogymint klienseim mikor mit éreznek.							
Úgy érzem, van néhány beteg, akit úgy kezelek, mintha nem is lenne külön egyéniségük (személytele n tárgyak lennének).							
Egész nap emberekkel foglalkozni igazán kimerítő és feszültségkel töltő számomra.							
Nagyon eredményese n kezelem klienseim problémáját.							
Kiéggettnek érezem magam a munkámtól.							
Úgy érzem, munkámon keresztül, pozitív							

hatással vagyok más emberek életére.							
Mióta ezt a munkát végzem, érzékletleneb b lettem az emberek iránt.							
Aggódok, hogy ez a munka érzelmileg megkeményí t.							
Nagyon energikusna k érzem magam.							
Frusztráltnak érzem magam a munkámtól.							
Úgy érzem, túlságosan keményen dolgozom a munkámban.							
Nem törődöm igazán azzal, hogy mi történik néhány betegemmel.							
Túl sok stresszel jár számomra az, hogy közvetlenül emberekkel dolgozom.							
Milyen gyakran érzi a	soh a	évente néhánysz or	havonta egyszer vagy	havonta néhánysz or vagy	hetent e egysz er	hetente néhánysz or	napon ta

következőket?			kevesebb	kevesebb			
Betegeimmel könnyen ki tudunk alakítani egy oldott légkört.							
A betegekkel, kliensekkel végzett közvetlen munka után felüdülve érzem magam.							
Sok értékes dolgot végzek ebben a munkában.							
Úgy érzem, erőim végén tartok.							
Munkám során az érzelmi problémákat nagyon nyugodtan kezelem.							
Úgy érzem, a betegek engem okolnak problémáik miatt.							

4. Melléklet: Derogatis-Féle Tünetlista (SCL-90R) szerzői jogvédelem alatt áll, emiatt a dolgozatban nem közölhető.

5. Melléklet: Észlelt Stressz Kérdőív (PSS)

Észlelt Stressz Kérdőív (PSS – Perceived Stress Scale, Cohen et al 1983, Stauder és Konkoly, 2006)

Az alábbi kérdések azokra az érzésekre és gondolatokra vonatkoznak, amelyek Önt AZ ELMÚLT HÓNAP SORÁN jellemezték. Kérjük, hogy minden egyes kérdésnél írja be, hogy az elmúlt hónap során MILYEN GYAKRAN volt jellemző Önre az adott érzés vagy gondolat! Néhány kérdés ugyan hasonlóknak tűnik, de valójában különbözőek, ezért kérjük, hogy valamennyit külön kérdésként kezelje! A legjobb, ha minden kérdésre gyorsan válaszol. Tehát ne próbálja megszámlolni, hogy hányszor érezte magát egy adott módon, hanem írja be azt a választ, ami a leginkább jellemzőnek tűnik!

	Soha	Szinte soha	Néha	Elég gyakran	Nagyon gyakran
1. Az elmúlt hónap során milyen gyakran volt feszült valamilyen váratlan esemény miatt? ¹⁰	1	2	3	4	5
2. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte úgy, hogy képtelen kézben tartani azokat a dolgokat, amelyek fontosak az életében? ^{10,4}	1	2	3	4	5
3. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte magát idegesnek és „stresszesnek”? ¹⁰	1	2	3	4	5
4. Az elmúlt hónap során milyen gyakran kezelte sikeresen a hétköznapi bosszúságokat?	1	2	3	4	5
5. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte, hogy sikeresen meg tudott küzdeni fontos változásokkal az életében?	1	2	3	4	5
6. Az elmúlt hónap során milyen gyakran bízott magában, hogy képes megoldani személyes problémáit? ^{10,4}	1	2	3	4	5
7. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte úgy, hogy a dolgok az Ön kedve szerint alakulnak? ^{10,4}	1	2	3	4	5
8. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte úgy, hogy nem tud eleget tenni minden kötelezettségének? ¹⁰	1	2	3	4	5
9. Az elmúlt hónap során milyen gyakran tudta kezelni a bosszúságokat életében? ¹⁰	1	2	3	4	5
10. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte úgy, hogy a helyzet magaslatán áll? ¹⁰	1	2	3	4	5
11. Az elmúlt hónap során milyen gyakran dühítették fel olyan dolgok, amelyeket nem tudott befolyásolni? ¹⁰	1	2	3	4	5
12. Az elmúlt hónap során milyen gyakran kapta magát azon, hogy az elvégzendő feladatain gondolkozik?	1	2	3	4	5
13. Az elmúlt hónap során milyen gyakran tudta kézben tartani az időbeosztását?	1	2	3	4	5
14. Az elmúlt hónap során milyen gyakran érezte úgy, hogy a nehézségek úgy felhalmozódtak, hogy már nem tud úrrá lenni rajtuk? ^{10,4}	1	2	3	4	5

NB: a tételek végén, a felső indexben szereplő szám jelzi, hogy az adott item szerepel-e a 10, illetve 4 tételes változatban.